

แนวคิดการพัฒนาประเทศสิงคโปร์ สู่การพัฒนาประเทศไทยอย่างยั่งยืน

อภิญญา ปิ่นแก้ว

นักทรัพยากรบุคคลปฏิบัติการ

สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา

สิงคโปร์นับเป็นหนึ่งในประเทศที่มีความเจริญสูงสุดแถวหน้าของโลก ถึงแม้ว่าสิงคโปร์จะเป็นประเทศที่มีพื้นที่ขนาดเล็กและมีข้อจำกัดทางด้านทรัพยากรธรรมชาติ แต่ด้วยสถานที่ตั้งที่เป็นเมืองท่า ประกอบกับรัฐบาลมีความเข้มแข็ง มีนโยบายที่ให้การสนับสนุนอย่างต่อเนื่อง และการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์อย่างมีประสิทธิภาพ จึงทำให้สิงคโปร์เป็นศูนย์กลางพาณิชย์ที่สำคัญ เป็นเมืองเศรษฐกิจการค้าหลักในแถบเอเชีย และกลายเป็นศูนย์กลางการเงินที่ใหญ่ที่สุดแห่งหนึ่งของโลก ปัจจัยที่ทำให้สิงคโปร์ประสบความสำเร็จได้แก่

ระบบการเมืองที่มีเสถียรภาพและคุณธรรมของภาครัฐ สิงคโปร์เป็นประเทศที่มีความมั่นคง และมีปัญหาทางด้านการคอร์รัปชันค่อนข้างน้อย ทำให้ประชาชนเกิดความเชื่อถือและได้รับความเชื่อมั่นจากนักลงทุนต่างชาติ สามารถดำเนินนโยบายระยะยาวได้อย่างต่อเนื่อง ส่งผลให้เกิดการพัฒนาาระบบเศรษฐกิจของประเทศอย่างรวดเร็ว

ภูมิประเทศเอื้ออำนวยต่อการเดินเรือ เนื่องด้วยการขนส่งสินค้าทางเรือที่เป็นธุรกิจสำคัญของนานาประเทศ เมื่อมีการเดินเรือทางไกลมาจากประเทศต่าง ๆ เรือขนส่งสินค้าจำนวนมากจะมีจุดแวะพักที่สิงคโปร์ จึงทำให้เกิดการจ้างงาน มีการหมุนเวียนเงินภายในประเทศ ส่งผลให้ระบบเศรษฐกิจในประเทศเจริญเติบโตได้เป็นอย่างดี

บุคลากรมีความสามารถและระเบียบวินัยสูง คืออีกหนึ่งปัจจัยสำคัญที่ทำให้สิงคโปร์ก้าวไปสู่ความสำเร็จ โดยมีการพัฒนาและยกระดับการศึกษาของประชากรกลุ่มเยาวชนและนักศึกษา ซึ่งสิงคโปร์มีการจัดสรรงบประมาณด้านการศึกษาสูงเป็นอันดับ 2 รองจากงบประมาณด้านการทหาร เนื่องจากเป็นประเทศที่ไม่มีทรัพยากรมากนัก รัฐบาลจึงมุ่งเน้นการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ให้มีศักยภาพในการแข่งขัน เป็นคนมีระเบียบวินัยสูง มีความรับผิดชอบต่อตนเองและส่วนรวม ทำให้องค์กรต่าง ๆ ในสิงคโปร์ทั้งภาครัฐและ

เอกชนเติบโตอย่างก้าวกระโดด ส่งผลให้เศรษฐกิจของประเทศเติบโตอย่างต่อเนื่อง

ในระยะ 10 ปีที่ผ่านมา สิงคโปร์มีแผนพัฒนาประเทศ Intelligent Nation 2015 เป็นนโยบายเพื่อวางรากฐานระบบสื่อสารและสารสนเทศของประเทศให้แข่งขันได้ในระดับโลก โดยการมีพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานโทรคมนาคมให้ทันสมัย ประกอบกับภาครัฐให้ความสำคัญต่อการพัฒนาความรู้ความสามารถของพลเมืองในด้านเทคโนโลยี

ปัจจุบันสิงคโปร์ได้กำหนดวิสัยทัศน์เพื่อก้าวสู่ “Smart Nation” โดยนำความก้าวหน้าทางเทคโนโลยี ระบบคอมพิวเตอร์และอินเทอร์เน็ต มาประยุกต์และปรับใช้เชื่อมโยงทุกสิ่งทุกอย่าง (Internet of Things : IoT) ภายใต้วิสัยทัศน์ everyone, everything, everywhere and all the time (E3A) ซึ่งหมายถึง ทุกคนจะได้เข้าถึงและรับบริการทุกอย่างที่ต้องการ ครอบคลุมทุกพื้นที่ตลอดเวลา เพื่อสร้างคุณภาพชีวิตที่ดีให้กับประชาชน ปรับแก้ปัญหาด้านการคมนาคม ความแออัดของประชากร ความชราภาพของประชากร และด้านการสาธารณสุข เพื่อให้สิงคโปร์เป็นเมืองที่น่าอยู่ น่าทำงาน และเต็มไปด้วยความสุข ซึ่งปัจจุบันสิงคโปร์ได้ดำเนินโครงการเพื่อขับเคลื่อนประเทศไปสู่การเป็น Smart Nation ตามเป้าหมายที่วางไว้ดังนี้

Smart Housing Development Board (HDB) โดยหน่วยงานดูแลที่อยู่อาศัย

ของประชาชน จะบริหารจัดการเมืองและพัฒนาที่อยู่อาศัย มีการวางยุทธศาสตร์เมืองที่มีความก้าวหน้าทันสมัย เพื่อปรับปรุงคุณภาพชีวิตของประชาชนให้ดีและมีความสุข โดยมีการกระจายความเจริญไปในแต่ละพื้นที่ให้มีพื้นที่อยู่อาศัย สถานศึกษา สถานที่ทำงาน สวนสาธารณะ โรงพยาบาล จุดขนส่งสาธารณะ และห้างสรรพสินค้าหรือร้านสะดวกซื้อ ในสัดส่วนที่พอเหมาะ ลดความแออัดและการกระจุกตัวของความเจริญ นอกจากนี้ยังจัดให้ประชาชนที่มีความหลากหลายทางเชื้อชาติ เช่น จีน มาเลเซีย อินเดีย และเชื้อชาติอื่น ๆ อยู่ร่วมกันได้อย่างมีความสุขและสามารถเข้าถึงสิ่งอำนวยความสะดวกต่าง ๆ ได้อย่างเท่าเทียมกัน

สิงคโปร์ได้ชื่อว่าเป็นเมืองที่สะอาดที่สุดแห่งหนึ่งของโลก ตามท้องถนนจะไม่มีขยะหรือรถเข็นจำหน่ายสินค้าบนทางเท้า เป็นเมืองที่เต็มไปด้วยต้นไม้เขียวขจี เกือบครึ่งหนึ่งของพื้นที่บนพื้นดินของสิงคโปร์ถูกปกคลุมไปด้วยพื้นที่สีเขียว ถึงแม้จะมีอุณหภูมิใกล้เคียงกับประเทศไทย แต่ในช่วงเวลากลางวันยังคงรู้สึกเย็นสบายในขณะที่เดินทางกลางแจ้ง รวมถึงเป็นเมืองที่มีภูมิทัศน์สวยงาม สะอาด ร่มรื่น เนื่องจากภาครัฐมีการจัดการวางแผนเพื่อเพิ่มพื้นที่

สีเขียว การใช้กฎหมายที่เข้มงวดในการรักษาความสะอาดในที่สาธารณะ ประกอบกับประชาชนมีระเบียบวินัยและมีจิตสำนึกต่อส่วนรวมสูง จึงทำให้สิงคโปร์เป็นเมืองที่สวยงามและน่าอยู่เมืองหนึ่ง

Smart Mobility สิงคโปร์มีการจัดการระบบขนส่งที่มีประสิทธิภาพ เชื่อมโยงการเดินทางของระบบขนส่งสาธารณะทุกประเภทและให้บริการครอบคลุมทุกพื้นที่ มีระบบรถไฟฟ้าที่มีความยาวเกือบ 160 กิโลเมตร เชื่อมโยงพื้นที่ทางเหนือใต้ ตะวันออกและตะวันตก เป็นเครือข่ายครอบคลุมทั้งประเทศ ทำให้การเดินทางด้วยรถไฟฟ้าในสิงคโปร์มีความสะดวกรวดเร็วและมีประสิทธิภาพสูงมาก เพราะสามารถเข้าถึงย่านสำคัญ ๆ ของสิงคโปร์ได้เกือบทุกจุด มีระบบขนส่งที่ตรงเวลา สร้างความสะดวกในการเดินทาง จึงทำให้ประชาชนนิยมใช้ระบบขนส่งสาธารณะมากกว่าการใช้รถยนต์ส่วนตัว ช่วยลดปัญหาเรื่องมลภาวะ การจราจรติดขัด สามารถกำหนดระยะเวลาที่แน่นอนในการเดินทางได้ นอกจากนี้สิงคโปร์ยังใช้บัตร EZ- Link Card ในการเดินทางโดยรถไฟฟ้าและรถประจำทางทุกเส้นทาง อีกทั้งยังสามารถใช้บัตรใบเดียวกันในการซื้อของตามร้านสะดวกซื้อได้อีกด้วย

โครงการพัฒนา Application ต่าง ๆ เช่น My transport Application เป็น

Application ที่ช่วยวางแผนการเดินทาง แสดงหมายเลขรถประจำทาง หรือเส้นทาง การไปยังจุดหมายปลายทาง และการส่งสัญญาณเตือนก่อนถึงสถานีปลายทาง ให้ผู้ใช้บริการทราบ เป็นต้น

Smart Healthcare ทางโรงพยาบาล Changi General Hospital ได้มีการออกแบบวางแผนพื้นที่การทำงานเพื่อให้เกิดความสะดวกและความปลอดภัยในการให้บริการแก่ผู้ป่วยและผู้เข้ามารับบริการกับทางโรงพยาบาล มีการให้บริการตรวจสอบอาการทางโทรศัพท์ บริการให้ความรู้และการดูแลสุขภาพผ่านที่มพยาบาล ผู้ดูแลทางโทรศัพท์ เพื่อลดภาระของผู้ป่วยที่ไม่สะดวกเดินทางมารับการรักษาที่โรงพยาบาล มีการนำนวัตกรรม โดยใช้หุ่นยนต์มาช่วยในการดูแลรักษาและฟื้นฟูสมรรถภาพของผู้ป่วย รวมถึงทางโรงพยาบาลยังมีการออกแบบห้องพักให้เสมือนเป็นบ้านของผู้ป่วย เช่น มีห้องครัว ห้องนั่งเล่นดูโทรทัศน์ และสวนหย่อมขนาดเล็ก เพื่อให้ผู้ป่วยได้มีกิจกรรมและการเคลื่อนไหว ช่วยให้ร่างกายมีการฟื้นฟูได้รวดเร็ว และยังช่วยเพิ่มประสิทธิภาพในการรักษาให้ดียิ่งขึ้น นอกจากนี้รัฐบาลยังให้ความสำคัญกับประชากรกลุ่มผู้สูงอายุ โดยได้ทดสอบระบบมอร์นิเตอร์ผู้สูงอายุในบ้าน ติดตั้ง Home Sensors เพื่อติดตามความเคลื่อนไหว

หากเกิดความผิดปกติจะส่งสัญญาณเตือนไป
ยังลูกหลานหรือญาติได้ทันที

โครงการต่าง ๆ ที่ประเทศสิงคโปร์ได้
ดำเนินการตามที่กล่าวมาข้างต้น เป็นเพียง
บางส่วนที่อยู่ในแผนพัฒนาและขับเคลื่อน
ประเทศไปสู่การเป็น Smart Nation อย่าง
เต็มรูปแบบ เมื่อวิเคราะห์ถึงแนวคิดและ
กลยุทธ์ในการพัฒนาประเทศของสิงคโปร์
จะเห็นได้ว่าประเทศสิงคโปร์ให้ความสำคัญ
กับประชาชน โดยบริหารประเทศภายใต้
แนวคิด People - Centric มุ่งเน้นประชาชน
เป็นศูนย์กลาง มีการวางแผนและบูรณาการ
การดำเนินงานโดยมองภาพองค์รวม เชื่อมโยง
การแก้ปัญหาในแต่ละจุด นำเทคโนโลยีและ
นวัตกรรมมาปรับใช้ (IoT) มีการรวบรวม
ข้อมูล (Big data) จากหน่วยงานภาครัฐและ
องค์กรต่าง ๆ เพื่อนำมาวิเคราะห์และประยุกต์ใช้
ในการพัฒนาการบริการภาครัฐ ยกกระดับ
คุณภาพชีวิตพลเมือง สร้างการมีส่วนร่วมใน
การพัฒนาประเทศ

จากโครงการต้นแบบของสิงคโปร์
ประเทศไทยสามารถนำมาปรับใช้เพื่อพัฒนา
ระบบการบริการภาครัฐได้ดังนี้

1. ประเทศไทยมีความแออัดของ
ประชากรและความเจริญกระจุกตัวอยู่
ตามเมืองหลวงและชุมชนเมืองต่าง ๆ
เนื่องจากไม่มีการจัดวางผังเมืองอย่างเป็น
ระบบ ความเจริญ เข้าถึงชุมชนเมือง

อย่างไม่เท่าเทียมกัน ทำให้เกิดการอพยพ
โยกย้ายถิ่นฐานของประชากรในเขตพื้นที่
ชนบทเข้ามาในเขตเมืองมากขึ้น เมื่อในเขต
เมืองมีความหนาแน่นของประชากรมากขึ้น
จึงทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจ
สังคม และปัญหาต่าง ๆ ตามมา เช่น ปัญหา
ความแออัดของที่อยู่อาศัยและสถานที่ทำงาน
ในเขตเมือง ปัญหาการจราจรติดขัด และ
ปัญหามลพิษและสิ่งแวดล้อม ภาครัฐจึงควร
มีการวางผังเมืองในเขตพื้นที่ที่เกิดขึ้นใหม่
หรือยังไม่มี ความหนาแน่นของประชากรและ
สิ่งปลูกสร้าง เริ่มจัดทำแผนการบริหาร
จัดการเมือง กำหนดให้มีพื้นที่ที่อยู่อาศัย
สถานศึกษา สถานที่ทำงาน สวนสาธารณะ
โรงพยาบาล จุดขนส่งสาธารณะ และ
ห้างสรรพสินค้าหรือร้านสะดวกซื้อ ในสัดส่วน
ที่เหมาะสม โดยอาจจะเริ่มจากพื้นที่บริเวณชานเมือง หรือ
พื้นที่ต่างจังหวัดที่เริ่มมีการขยายตัว เพื่อเป็น
การวางรากฐาน ลดการกระจุกตัวและ
กระจายความเจริญไปตามพื้นที่ต่าง ๆ ของ
ประเทศ รวมถึงมีการสำรวจและจัดหา
โครงสร้างพื้นฐานต่าง ๆ เช่น ระบบประปา
ระบบไฟฟ้า และระบบการจัดการของเสีย
ให้ครอบคลุมเข้าถึงทุกพื้นที่อย่างมีประสิทธิภาพ
เป็นการสร้างความเท่าเทียมกันของประชากร
แต่ละพื้นที่มากขึ้น และเพื่อเป็นการสร้าง
คุณภาพชีวิตที่ดีให้แก่ประชาชนต่อไปใน
ระยะยาว

2. ปัจจุบันประเทศไทยมีโครงการพัฒนาระบบการขนส่งเป็นจำนวนมาก แต่โครงการขนส่งต่าง ๆ ยังเป็นเพียงการอำนวยความสะดวกเพียงแค่จุดใดจุดหนึ่ง หน่วยงานภาครัฐด้านการคมนาคมควรมีการวางแผนพัฒนาการจัดการระบบขนส่งสาธารณะให้มีความครอบคลุมและเชื่อมโยงในทุกจุดสำคัญ เช่น สถานีขนส่งหมอชิต สถานีขนส่งสายใต้ สนามบินดอนเมือง มีการวางแผนก่อนการดำเนินการก่อสร้าง โดยคำนึงถึงความสะดวกในการเดินทางและการเปลี่ยนถ่ายเส้นทางระหว่างประเภทด้วย เนื่องจากหากมีการดำเนินการสร้างระบบขนส่งเป็นเพียงบางจุด แต่ไม่ได้คำนึงถึงการเดินทางในภาพรวมที่จะต้องมีการเปลี่ยนถ่ายเส้นทางของประชาชน ก็จะทำให้โครงการที่จัดสร้างไม่เกิดประโยชน์ต่อประชาชนอย่างแท้จริง ควรมีการร่วมมือระหว่างระบบขนส่งสาธารณะ จัดทำบัตรโดยสารที่ใช้ได้กับระบบขนส่งทุกประเภท เช่น รถไฟฟ้า BTS MRT รถโดยสารประจำทาง เป็นต้น เพื่อเป็นการอำนวยความสะดวกให้แก่ประชาชนประหยัดเวลาในการเดินทาง รวมถึงมีการพัฒนาการบริการของเจ้าหน้าที่ให้มีมาตรฐาน คำนึงถึงความปลอดภัยของประชาชนเป็นหลัก หากสามารถปรับปรุงได้ตามแนวทางดังกล่าว จะทำให้ประชาชนเดินทางด้วยระบบขนส่งสาธารณะมากขึ้น ช่วยลดปัญหา

การจราจรติดขัด ลดมลพิษ และการสูญเสียพลังงานจากสภาพปัญหาอดีต ช่วยสร้างภาพลักษณ์ให้ประเทศไทยเป็นเมืองที่น่าอยู่ ดึงดูดนักท่องเที่ยวจากต่างประเทศให้เข้ามายังประเทศไทยมากขึ้น

3. สังคมไทยกำลังก้าวเข้าสู่สังคมผู้สูงอายุ (Aging Society) ปัญหาด้านการสาธารณสุขหรือสุขภาพของผู้สูงวัยจึงเป็นอีกหนึ่งประเด็นสำคัญ ที่ภาครัฐจะต้องเตรียมรับมือและหาแนวทางในการพัฒนาระบบสาธารณสุขให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น โดยการนำเทคโนโลยีและนวัตกรรมมาช่วยในการรักษา มีการจัดเก็บประวัติและข้อมูลของผู้ป่วยในระบบคอมพิวเตอร์แทนการเก็บในรูปแบบแฟ้มประวัติ เพื่อเป็นประโยชน์ในการนำข้อมูลมาใช้วิเคราะห์และประมวลผลการรักษาผู้ป่วยได้อย่างรวดเร็ว นอกจากนี้ ควรมีการพัฒนาระบบการให้บริการดูแลรักษา และให้คำปรึกษาผ่านช่องทางออนไลน์และทางโทรศัพท์ มีการจัดทำ Application ให้ข้อมูลความรู้เกี่ยวกับการดูแลสุขภาพสำหรับผู้สูงอายุ เพื่อให้ผู้สูงวัยมีความเข้าใจ และสามารถดูแลรักษาสุขภาพตนเองได้ในเบื้องต้น ซึ่งจะเป็นการช่วยลดปัญหาความแออัดของผู้มาใช้บริการโรงพยาบาล และช่วยลดปัญหาการเดินทางของผู้สูงวัยที่อาจจะเคลื่อนไหวลำบากเพื่อมาพบแพทย์

รวมถึงทำให้ผู้สูงวัยรู้สึกที่สามารถดูแลตนเองได้ ไม่เป็นภาระของครอบครัว

ปัจจุบันประเทศไทยกำลังก้าวสู่ Thailand 4.0 โดยรัฐบาลมีนโยบายผลักดันเพื่อให้ประเทศไทย ก้าวพ้นกับดักรายได้ปานกลาง (Middle Income Trap) ลดความเหลื่อมล้ำของรายได้ และพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชนให้ดีขึ้นและเกิดความเท่าเทียมด้วยการขับเคลื่อนเศรษฐกิจโดยการนำเทคโนโลยีและนวัตกรรมมาใช้ในการพัฒนาประเทศด้านการบริหารจัดการและการบริการ มุ่งเน้นการมีส่วนร่วมของภาครัฐ ภาคเอกชน ภาคอุตสาหกรรม ประชาชน รวมถึงสถาบันการศึกษาต่าง ๆ เพื่อให้ทุกภาคส่วนขับเคลื่อนไปในทิศทางเดียวกัน

จากการที่ได้ไปฝึกอบรม ณ สาธารณรัฐสิงคโปร์ เกี่ยวกับแนวคิดการพัฒนาประเทศไปสู่การเป็น “Smart Nation” จึงได้นำความรู้และประสบการณ์ที่ได้เรียนรู้จัดทำเป็นข้อเสนอแนะในการพัฒนาและนำมาประยุกต์ใช้กับองค์กร ภาคราชการ และประเทศไทย ดังนี้

1. การนำเทคโนโลยี อินเทอร์เน็ต และสื่อดิจิทัล (IoT) มาปรับและประยุกต์ใช้ในการบริการของภาครัฐ เพื่อช่วยในการทำงานให้เกิดความสะดวกรวดเร็ว ลดขั้นตอนการทำงาน และประมวลผลข้อมูลได้อย่างถูกต้องแม่นยำมากขึ้น

2. การรวบรวมข้อมูล (Big data) ที่ถูกต้องและน่าเชื่อถือ นำมาเป็นแหล่งข้อมูลในการปฏิบัติงาน มีการเชื่อมโยงและแบ่งปันข้อมูลระหว่างหน่วยงานภาครัฐด้วยกันเอง และภาคส่วนอื่น ๆ เพื่อเป็นการสนับสนุนการดำเนินงานและประยุกต์ใช้ในส่วนราชการและองค์กรต่าง ๆ

3. การส่งเสริมและสร้างความร่วมมือระหว่างภาครัฐ ภาคเอกชน และสถาบันการศึกษา เพื่อให้เกิดการนำผลการศึกษาวิจัยมาใช้ประโยชน์ในการพัฒนาระบบการทำงาน การให้บริการสาธารณะ และการดำเนินงานของภาคธุรกิจ เพื่อให้เศรษฐกิจเติบโตได้อย่างต่อเนื่อง

4. การให้ความสำคัญกับการศึกษา ตั้งแต่ระดับปฐมวัยไปจนถึงระดับอุดมศึกษารวมถึงระบบการศึกษาสายอาชีพและการศึกษานอกระบบ ส่งเสริมให้ประชาชนมีการศึกษาเรียนรู้อย่างต่อเนื่องทั้งในและนอกห้องเรียน มีการวางแผนพัฒนาทรัพยากรบุคคลทั้งในด้านความรู้และทักษะในการทำงาน เพื่อให้สอดคล้องกับสภาพการณ์และความเปลี่ยนแปลงที่จะเกิดขึ้นในอนาคต เตรียมพร้อมทรัพยากรบุคคลซึ่งจะเป็นกำลังสำคัญในการพัฒนาประเทศต่อไป

หากประเทศไทยมีการรวบรวมและจัดเก็บข้อมูลอย่างเป็นระบบ นำเทคโนโลยี อินเทอร์เน็ต และนวัตกรรม มาประยุกต์ใช้

ในการพัฒนาการบริหารจัดการพัฒนา
ประเทศ มุ่งเน้นการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์
ตั้งแต่ระดับปฐมวัย ส่งเสริมให้เกิดการเรียนรู้
อย่างต่อเนื่อง รวมถึงมีการประสานความ
ร่วมมือระหว่างภาครัฐ ภาคเอกชน
ประชาชน และสถาบันการศึกษา ประกอบ
กับทุกภาคส่วนร่วมมือร่วมใจในการบูรณา
การแก้ปัญหาอย่างเป็นระบบ ประเทศไทย
จะสามารถก้าวสู่การเป็นประเทศผู้นำในด้าน
เศรษฐกิจได้ทัดเทียมกับนานาประเทศ ตลอดจน
ประชาชนมีคุณภาพชีวิตที่ดี นำไปสู่เป้าหมาย
การเป็นประเทศที่เติบโตอย่างมั่นคง
เศรษฐกิจรุ่งเรืองมั่งคั่ง และประชาชนมี
ความสุขอย่างยั่งยืน